

Schultz Árminné Sírja

Ez az anyukám síremléke. Ez a kép Balassagyarmaton készült, de nem találtuk meg a sírt, mikor pár évvel ezelőtt lent voltunk. Öngyilkos lett, és valahova a temető szélére vagy árkába lett szegény anyuka eltemetve. Héberül van ráírva, és nem tudtuk megtalálni, és nem volt ott senki a templomban, aki segíteni tudott volna. Az biztos, hogy ez a kép még a háború előtt készülhetett. Az anyukámat Oblath Jozefinnek hívták. 1887-ben született Óváron. Nem tudom, hogy milyen iskolája volt. Háztartásbeli volt. Azt mondták, hogy nagyon szépen tudott varrni, és az óvári parasztnyecskeknek pruszlikokat meg ingeket varrt, de nem dolgozott. Fogalmam sincs róla,

hogyan ismerte meg az apukámat. Azt sem tudom, hogy hol házasodtak össze. Gondolom, hogy 1910-ben vagy 1911-ben házasodhattak össze, mert én 1912-ben születtem. Szép volt, nagyon szép volt, az ikertestvére is nagyon szép volt. És kedves volt nagyon. Kontya volt. Szép barna haja volt, és nem volt túl magas. Otthon sose volt bekötve a haja. Csak amikor olyasmit dolgozott, takarított vagy ilyesmi, de nem a vallás miatt. Hosszú szoknyát viselt, azt tudom, kötény volt előtte. Az élő arcára azért nem olyan nagyon emlékszem. Az olyan régen volt. Az anyuka kóser háztartást vezetett. Nem mentünk templomba minden pénteken, csak ünnepkor. Nem is nagyon emlékszem ezekre a dolgokra. Az biztos, hogy nem járt mikvébe. És nem viselt parókát. Szédereste az ikertestvérénél volt, aki szintén Balassagyarmaton volt. Csak mi, gyerekek mentünk oda. Anyuka, apuka nem jött. Hanukakor tudom, hogy kindlit [kelttésztából készült, beiglihez hasonló zsidó sütemény diós vagy mákos töltelékkel] sütött az anyuka, de ünnepség nem volt. Nem emlékszem, hogy volt-e gyertyagyújtás. Öthónapos kisöcsém volt, mikor öngyilkos lett anyuka. Tudom, hogy apukával rosszul éltek. Elégedetlen volt a sorsával, meg hogy az apuka nem volt vallásos. Voltam én is tanúja, hogy péntek este égett a gyertya az asztalon, és az apuka rágyújtott, és anyuka ezért szólt, és az apuka mérgében földhöz vágta a gyertyát. 1920-ban halt meg, akkor csak nyolc éves voltam, és akkor nem kérdeztünk. Később, mikor már felnőtt lettem, kíváncsibb voltam, de akkor már nem volt kitől kérdezni, hogy mi volt.